

ÚVOD	5
ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU	6
Proč se seznamovat s minulostí?	6
Co vypráví archeologie	8
Archivy, cenný zdroj poznávání časů minulých	10
Měření času, kalendáře a letopočty	12
Učebnice dějepisu, pramen poznávání minulosti	14
PRAVĚK	16
Nejstarší epochu dějin nazýváme pravěk	16
Co víme o prvních lidských bytostech?	18
Žili v době kamenné lidé i na našem území?	20
Jak se z pravěkých lovců stali zemědělci?	22
Kde žili první zemědělci?	24
O čem vypovídají památky po pravěkých zemědělci?	26
Co se změnilo na sklonku doby kamenné?	28
Pozdní dobou kamennou skončilo nejstarší období pravěku ...	30
Jak ovlivnil vynález bronz život lidí?	32
Co víme o archeologických kulturách doby bronzové?	34
Co nového přinesla doba železná?	36
Ke kterým změnám dospěla lidská společnost na konci pravěku? ..	38
SYSTEMATIZACE UČIVA O PRAVĚKU	40
Co jsme se dozvěděli o počátcích lidského rodu	40
STAROVĚKÝ EGYPT	42
Řeka času, mapa a přírodní podmínky oblasti	42
Egypt je dar Nilu	44
Božský vládce a jeho lid	46
Dovednosti dávných Egypťanů udivují dodnes	48
STAROVĚKÁ MEZOPOTÁMIE	50
Řeka času, mapa a přírodní podmínky oblasti	50
Život mezi řekami	52
Oko za oko, zub za zub	54
V době hlíněných tabulek	56
STAROVĚKÁ FÉNICIE, KANAÁN A STARÝ IZRAEL ...	58
Východní Středomoří, křižovatka národů, myšlenek a kultur ...	58
STAROVĚKÁ INDIE	60
Řeka času, mapa a přírodní podmínky oblasti	60
Bháratarvaša – země Bharatovců	62
Védy, základ života indické společnosti	64
Kladení otázek, hledání odpovědí	66
STAROVĚKÁ ČÍNA	68
Řeka času, mapa a přírodní podmínky oblasti	68
Čína, země vynalézavých lidí	70
Tajemství čínského písma	72
Čína – Říše středu	74

OBSAH

KOČOVNÉ NÁRODY ASIE	76
Kočovníci, život v sedle	76
SYSTEMATIZACE UČIVA O NEJSTARŠÍCH STÁTECH	78
Co nám odkázali obyvatelé nejstarších starověkých států?	78
STAROVĚKÉ ŘECKO	80
Sloup času, mapa a přírodní podmínky oblasti	80
Helada a Helénové	82
Jak víme, že to bylo právě tak?	84
Místa zrození řecké i evropské kultury	86
Temná století – tajuplné období řeckých dějin	88
Archaické období a plavby za rozvojem	90
Sparta – podmanění vyžaduje ostražitost	92
Athény a počátky demokracie	94
Hledání ALFY a OMEGY řecké kultury	96
Vrchol a pád klasické řecké polis	98
Klasická řecká kultura byla přístupná každému	100
Moudrost, sport a bohové	102
Otec a syn z Makedonie přebírají štafetu	104
Helénistický svět	106
Jak milé je být člověkem, když jsme vsutku lidmi	108
STAROVĚKÝ ŘÍM	110
Sloup času, mapa a přírodní podmínky oblasti	110
Starověká Itálie – budoucí vládkyně Středomoří	112
Jak víme, že to bylo právě tak?	114
Tajemství vzniku věčného města	116
Boj o Apeninský poloostrov – porážka největších soupeřů ...	118
Římské právo	120
Boj Říma nekončí	122
Jak spravovat velkou říši?	124
Kostky jsou vrženy	126
Římané přebírali a dále rozvíjeli kulturu mnoha národů	128
Buď šťastnější než Augustus a lepší než Traianus	130
Římská kultura se šířila až do nejdálenějších částí říše	132
Římane, hled', bys mocí národům vládl	134
Pozvolný úpadek a zánik římské říše	136
SYSTEMATIZACE UČIVA O ANTICE	138
Na antických základech vyrostla a rozvinula se kultura dnešních dnů ...	138
SYSTEMATIZACE UČIVA ROČNÍKU	140
„Pokud něco víš, pověz to...“	140
SLOVNÍČEK POJMŮ	142
REJSTŘÍKY	146
CITACE	150
VÝSTUPY A KOMPETENCE RVP	152